

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2021 r.

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 534 § 1 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.,

w sprawie T. G.

zażalenia skazanego na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego X Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 marca 2021 r., sygn. akt X Ka (...), o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 8 lutego 2021 r., sygn. akt X Ka (...), na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

I. zmienić zaskarżone zarządzenie i przywrócić T.G. termin do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 8 lutego 2021 r., sygn. akt X Ka (...) oraz do usunięcia braków formalnych tego wniosku;

II. sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w W. do dalszych czynności.

UZASADNIENIE

Przed Sądem Rejonowym w W. toczyło się postępowanie karne przeciwko T.G. o czyn z art. 286 § 1 k.k. Wyrokiem z dnia 25 września 2020 r., w sprawie o sygn. akt V K (...), Sąd uznał T. G. za winnego zarzucanego mu czynu i za to wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożył na niego obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego T. G.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 8 lutego 2021 r., sygn. akt X Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

W dniu 18 lutego 2021 r. wpłynął do tego Sądu wniosek T. G. o sporządzenie i doręczenie „uzasadnienia w całości wyroku” Sądu odwoławczego (złożony w urzędzie pocztowym w dniu 15 lutego 2021 r.).

Zarządzeniem z dnia 19 lutego 2021 r. Zastępca Przewodniczącego X Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w W. wezwał T.G. do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez jego podpisanie oraz wskazanie - „czy wniosek dotyczy całości wyroku, czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze, środkach karnych i o innych konsekwencjach prawnych czynu”. Zarządzenie to doręczono oskarżonemu w dniu 11 marca 2021 r. (k. 749). W dniu 19 marca 2021 r. (data stempla pocztowego, k. 751 - 752) oskarżony ponownie przesłał ten sam, tym razem podpisany wniosek.

Zarządzeniem z dnia 25 marca 2021 r. Zastępca Przewodniczącego X Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w W., odmówił na podstawie art. 422 § 3 k.p.k. przyjęcia tego wniosku wobec nieuzupełnienia go w terminie 7 dni. Wskazał, że termin do uzupełnienia braków formalnych upłynął dla skazanego w dniu 18 marca 2021 r. (k 753). Zarządzenie to zostało doręczone skazanemu w dniu 1 kwietnia 2021 r. (k. 755).

W ustawowym terminie, tj. w dniu 8 kwietnia 2021 r. skazany złożył zażalenie na to zarządzenie, połączone z wnioskiem o przywrócenie terminu do wystąpienia o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego i jego doręczenie wraz z odpisem orzeczenia. Na uzasadnienie podniósł, iż dopiero w dniu 1 kwietnia dowiedział się, że braki formalne wniosku zostały przez niego uzupełnione z jednodniowym opóźnieniem. Stało się tak dlatego, że nie wiedział, iż w wyliczeniu terminu 7-dniowego uwzględnia się niedzielę, która jest dniem ustawowo wolnym od pracy. Podkreślił, że nie jest prawnikiem i nieumyślnie dokonał obliczenia terminu błędnie. W konkluzji wniósł o uwzględnienie zażalenia, a w załączonym do zażalenia wniosku – wystąpił o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego T.G. zasługiwało na uwzględnienie.

Jak wynika z treści środka odwoławczego, skarżący podstawy do przywrócenia terminu zawitego upatrywał przede wszystkim w fakcie błędnego dokonania obliczenia terminu 7-dniowego na uzupełnienie braków formalnych wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego. Z uwagi na niewliczenie do biegu tego terminu niedzieli jako dnia ustawowo wolnego od pracy, stosowne pismo złożył z jednodniowym opóźnieniem.

Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 524 § 1 k.p.k., wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie odwoławczym, który je wydał, w terminie zawitym 7 dni od daty jego ogłoszenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty jego doręczenia. Z art. 120 § 1 i 2 k.p.k. natomiast wynika, że jeżeli wniosek taki nie odpowiada wymaganiom formalnym, przewidzianym w art. 119 lub w przepisach szczególnych, a brak jest tego rodzaju, że pismo nie może otrzymać biegu, albo brak polega na niezłożeniu należytych opłat lub upoważnienia do podjęcia czynności procesowej, wzywa się osobę, która wniosła pismo, do usunięcia braku w terminie 7 dni. W razie zaś nieuzupełnienia braku w terminie, pismo uznaje się za bezskuteczne, o czym należy pouczyć przy doręczeniu wezwania. Termin siedmiodniowy z art. 120 § 2 k.p.k. jest terminem zawitym, co oznacza, że dokonanie czynności procesowej po jego upływie nie wywołuje skutków prawnych. Natomiast warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k., jest po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie. Trzecim warunkiem formalnym jest złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej. Jest rzeczą oczywistą, że wykazanie przesłanki dotyczącej tego, iż niedotrzymanie tego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, obciąża stronę, która wnosi o przywrócenie terminu.

W niniejszej sprawie skazany T.G. uprawdopodobnił w wystarczającym stopniu istnienie zasadniczych wątpliwości co do tego, że mylnie dokonał obliczenia

terminu 7-dniowego do uzupełnienia braków formalnych wniosku. Wskazane wątpliwości mogły być związane także z treścią pisma, które otrzymał z Sądu Okręgowego w W., a w którym wezwano go do określenia, w jakim zakresie skazany wnosi o sporządzenie uzasadnienia wyroku, chociaż wcześniej jasno określił, że domaga się sporządzenia uzasadnienia w całości, zaś skazanie dotyczyło jednego wyłącznie czynu.

Jest rzeczą oczywistą, iż powzięcie wiadomości o sposobie obliczania terminów w postępowaniu karnym jest niewątpliwie interesem samych stron postępowania. Jeżeli nie korzystają one z fachowej pomocy prawnej, powinny we własnym zakresie zadbać o to, aby uzyskać wszelkie niezbędne informacje. Jednak należy zauważyć, że wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego został złożony w prawidłowym terminie (jakkolwiek niepodpisany), natomiast wezwanie do jego uzupełnienia przesłane przez Sąd Okręgowy w W. nie zawierało treści jednoznacznych i zgodnych ze stanem faktycznym sprawy.

Chociaż co do zasady nieznanomość przepisów prawa nie usprawiedliwia, to przecież omówiona powyżej sytuacja dotyczyła skomplikowanej dla laika kwestii obliczania terminów w postępowaniu karnym i przyjęcie błędnej metody ich liczenia może usprawiedliwiać w istocie rzeczy jednodniowe opóźnienie skarżącego w dochowaniu terminu do złożenia uzupełnienia braków formalnych wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji postanowienia.